

Telegraful

Organ național-bisericesc

(Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu



Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză

Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

La toamnă...

Presa minoritară maghiară pareă, zilele trecute, nu puțin îngrijorată, că Vaticanul, — în urma prelungitei amânări a ratificării concordatului semnat, — e pe punctul de a-l denunța. Svonul se ventilase și în unele cotidiane din capitală. Așa că dl ministru al cultelor și artelor, Alexandru Lapedatu, pus în curent cu pretinsa denunțare de concordat, n'a întârziat să liniștească spiritele agitate și să facă, ziarelor maghiare, declarații ca acestea:

«Fiecare guvern este obligat să se identifice cu cuprinsul concordatului, care a luat ființă în cadrele constituționale și legale (?). Concordatul nu atinge întru nimic demnitatea statului și a parlamentului (?), fiind conceput cu respectarea integrală a intereselor statului (?). Nu cred că s'ar fi găsit un guvern, care ar fi procedat altfel (!).

«Dacă înțelegem să cerem ratificarea concordatului din partea parlamentului, aceasta o cerem nu pentru că concordatul n'ar putea intra în vigoare fără ratificarea parlamentului (!), ci pentru că parlamentul să discute pe îndelete situația cetățenilor catolici din țară. Sânt convins că și guver-

nul precedent s'a ferit să creeze abateri între legea cultelor și concordat (?). Ne-am obligat să depunem concordatul spre ratificare parlamentului *la toamnă*, în primele zile ale sesiunii, căci numai în modul acesta se poate valorifica, într-o țară iubitoare de ordine, politica de continuitate»...

În desbaterile parlamentare din primăvară asupra legii cultelor reprezentanții bisericii noastre ortodoxe au dovedit, — în mijlocul prelungitelor aplauze, — că încheierea unui concordat cu un cult minoritar este în flagrantă contrazicere atât cu principiul egalei îndreptățiri, cât și cu textul clar al constituției țării, care, în Art. 22, cere următoarele: «Raporturile dintre diferitele culte și stat se vor stabili prin lege» — va să zică *nu prin învoeală specială*, dela egal la egal, ci prin lege, adusă în virtutea suveranității de legiferare națională. Concordatul, în felul cum s'a ticluit, trebuie refuzat.

A nu refuză concordatul înseamnă a nu cunoaște papismul.

Înaltul chiriarh, al bisericii noastre din mitropolia ardeleană, spune, în ședința dela 27 Martie a senatului, următoarele:

«Eu cunosc papismul, cunosc trecutul lui, doctrina și tendințele lui. Nu vreau să fiu ne-

drept față de el. Știu însă, că atunci când ai lăsat papismul să-și puie piciorul în țara ta, mai ales printr'un concordat, îți ții țara într'o continuă agitație și frământare, încât nu se poate dedica problemelor sale naționale. Eu mă simt dator să atrag atențiunea guvernului și a statului român asupra primejdiei pe care o deschide. Nu a primejdiei care ar amenința biserica ortodoxă, căci nu mă tem de nici o primejdie din partea aceasta: «*Alios vidi ventos*».

Așa grăit-a preotul ierarh, iubitor de neam și țară, și apărător al prestigiului ei.

La rândul său, dl ministru actual dela culte, îndatoritor Vaticanului, trimite astăzi la Roma asigurări despre apropiata ratificare a concordatului, din partea parlamentului, «*la toamnă*», — dacă va mai exista guvernul până atunci, ba chiar de nu va mai exista, căci, zice dl ministru, «*fiecare* guvern este obligat (?) să se identifice» cu concordatul, — probabil tot în virtutea «politice de continuitate».

Făuritorul legii cultelor crede a nu greși, când declară că și fără a fi ratificat de puterea legislativă, concordatul ar putea intra în vigoare.

Constituția însă dispune ca

orice convenții încheiate cu străinătatea, pentru ca actele să aibă valoare, trebuie supuse întâi puterii legislative și aprobate de ea. Ear legea cultelor, de care pare a se mândri dl ministru, zice limpede: Relațiunile dintre stat și cultul catolic... vor putea fi stabilite printr'un acord special, *care va fi supus corpurilor legiuitoare pentru aprobare* (art. 7).

Cum rămâne, în fața acestor clare orânduiri, afirmarea că, și fără ratificarea parlamentului, concordatul ar putea intra în vigoare? Contradicție învederată.

De acelaș calibru este și afirmarea că tratatul cu scaunul papal este un act, care «nu atinge întru nimic demnitatea statului și a parlamentului, fiind conceput cu respectarea integrală a intereselor statului».

Cât de strașnic sânt «respectate» aceste interese, se vede și din chestiunea *averilor patronale* ale bisericii catolice. Statul românesc își expropriează bunurile *sale* și cedează averi de miliarde cultului catolic, ca acest cult să-și alcătuească, prin concordat, «patrimoniul sacru»... Statul unguresc dispărut nu fusese atât de risipitor în dărnicia sa, căci înzestrând o biserică cu mari averi, își păstrase dreptul *de proprietate* indiscutabilă a lor, dându-le nu-

FOIȘOARA

Cuvânt panegiric

rostit de Dr. V. Bologa la prohodul fericitului în Domnul: TEODOR DOBOLU, comerciant în Sibiu (10 August 1928).

În vârsta bărbăției încă, în stăruințele hărniciei sale celei mai laudabile, s'a stins dintre noi neuitatul soț devotat, frate și prietin al nostru, fericitul în Domnul Teodor Dobolu, distins comerciant român și vrednic cetățean român al Sibiului.

Ori cine a avut prilej, să cunoască această figură marcantă a societății noastre, ca rudenie, ca prietin sau frate, ca cetățean sau creștin, nu a putut să tăinuască un sentiment al simpatiei, pentru calitățile lui alese, pentru inima lui bună, simțitoare, gata întotdeauna a sprijini cu puterile sale morale și materiale binele public și

binele deaproapelui, deopotrivă. «Părintele săracilor» ti zicea unul din subalternii săi muncitori, îngenunchiat cu lacrimi în ochi la catafalcul bunului său patron.

Pe acest suflet bun însă, în taină îl păștea o durere. O boală ascunsă rodea de mult la rădăcina arborelui vieții sale. Și el, vreme îndelungată, a menajat cu istețime suferințele-i fizice, care însă, în primăvara actuală s'au agravat, cu deosebire din Maiu încoace. În urma acesteia, durere, înzadar a mai alergat la ajutorul științei medicale, în Clinicile Universității noastre din Cluj. Boala a rămas staționară și, după sfatul luminaților săi medici, împărțit mai întâi cu sfânta taină a cuminecăturii, a părăsit Clujul și s'a întors la căminul său familiar în Sibiu, cu singura nădejde în puterea și ocrotirea bunului Dumnezeu. În sinul familiei, sub călduroasa îngrijire a celei mai devotate

soții, a purtat mai departe crucea suferințelor sale, cu adevărată resemnare creștinească, până în zorile zilei din 8 August c., când a urmat fatala soluție, în fața căreia stăm acum înmărmuriți și obidați.

Cei mai de aproape ai săi, poate, că presimțiau acest sfârșit dureros, ca o lege fatală a firii. Cu toate acestea trecerea sa din viață, a surprins și a sguduit adânc sufletul societății noastre, pentru că era generală și sinceră stima și iubirea de care s'a bucurat acest bărbat muncitor și onest în mijlocul nostru.

Născut în Hațeg la 1875, a rămas orfan de părinți, din copilărie chiar, și n'a cunoscut în viață decât munca de toate zilele, pentru întreținerea viitorului și a existenței sale. În vârsta de 10 ani a intrat ca ucenic la firma comercială *I. Comșa* din Săliște. Aici a făcut o școală temeinică în cei mai de seamă rami ai vieții

comerciale, până la vârsta de 23 de ani, când a încheiat căsătorie cu aleasa inimii sale, dna *Eugenia Dobolu n. Muntean* din Hațeg, cu care împreună a împărțit bucuriile vieții, ca și munca ori truda zilnică, fiindu-și împrumutat tovarăși devotați în viața conjugală, până la ultima răsufiare.

După actul căsătoriei începuse activitatea sa, încă din Săliște, ca comerciant de sine stătător, iar în 1913 s'a mutat la Sibiu, ceea ce însemna un curaj pe acele vremuri. În Sibiu a cumpărat casele vechi firme comerciale *Glăgor Mateiu* din piața mică, de origine macedo-român, și astfel a lărgit și intensificat considerabil acțiunile sale comerciale, ridicând prestigiul comerțului român. Principiul său era, că orice muncă e salutară și orice chemare e frumoasă și binefăcătoare, dacă urmăim cu pași hotărâți cărările ei cinstite.

În războiul mondial a avut parte

mai în folosința confesiunii catolice.

Patronatul se desființează; dar averile patronale nu revin, după concordat, statului proprietar, ci confesiunii uzufructuare. Mai galantom stat, greu se poate închipui.

În primele zile ale sesiunii parlamentare, din toamnă, ni se pune în vedere depunerea concordatului spre ratificare.

Senatorii și deputații ortodocși sânt chemați, prin datorie sfântă patriotică, să-l respingă, în interesul obștesc al țării.

Nr. 8439 Pres.

Comunicat

Ministerul Cultelor cu actul Său Nr. 34199/928 ne comunică următoarea adresă a Ministerului de război Nr. 2284/928 privitor la comemorarea zilei Marinei la 15 August a. c.:

«Liga navală română înființată sub înaltul patronaj al M. S. Regina Maria și cu sprijinul A. S. Regale Principele Regent Nicolae și Alteții Sale Principesa Ileana, aflându-se în faza de pregătire a spiritului românesc pentru înțelegerea problemelor maritime ce interesează țara noastră, își propune să serbeze anul acesta în mod deosebit la 15 August a. c. ziua Marinei.

Ca o pioasă datorie de recunoștință către cei ce s'au jertfit pentru unitatea națională, Liga navală dorește să se comemoreze la toate bisericile din țară numele eroilor marinei pierduți în războiul de întregire a neamului.

În acest scop am onoarea a vă ruga să binevoiți a ne da sprijinul Domniei Voastre, dispunând ca în ziua de 15 August dimineața să se organizeze în toată țara un serviciu divin pentru pomnirea morților marinei.

Inspectoratul general al marinei va trimite tuturor căpete-

niilor bisericești din țară liste cu numele ofițerilor, și gradelor inferioare ale marinei morți pe navele de război».

Invităm pe preacucernicii preoți ca în proxima Duminică după primirea acestui comunicat să facă la finea sfintei Liturghii un parastas pentru sufletele soldaților eroi din marina română morți în războiul pentru întregirea neamului și apărarea patriei.

Sibiu, la 14 August 1928.

Consiliul arhiepiscopesc.

Doisprezece ani s'au împlinit, la sărbătoarea Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, de când România veche a intrat în războiul cumplit al jertfelor uriașe, care au adus desrobirea și unificarea politică a neamului.

Fie binecuvântați marii făuritori ai întregirii țării, vitejii noștri ostași, în frunte cu neuitatul Suveran Ferdinand I și iluștrii săi sfetnici, întru înlăturarea frontierelor nedrepte dela Carpați și Prut.

Ziua istorică de 15 August 1916 să fie totdeauna, și pentru toți fiii patriei noastre, zi de îmbărbătare și de nădejdi de propășire în drumul spre culmile ideale ale binelui și adevărului.

Smeriti ne închinăm Atotputernicului și-L rugăm să ne ocrotească și mai departe, ca pe urma sacrificiilor și suferințelor fără seamăn să izvorască pentru țară mărirea și fericirea de care s'a învrednicit.

Ruptură în biserica reformată. Din Oradea se vestește, că un grup de reformați unguri s'a desființat de vechea lor biserică, alcătuiind «biserica presbiteriană», liberă și neatârnată de ceilalți protestanți. Presbiterianii dela Oradea, grupați în jurul preotului reformat Dr. Ioan Gyenge, nemulțumiți cu episcopul reformat Sulyok, au hotărât să-și înscrie copiii, cu începutul anului școlar ce se apropie, în școlile statului.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

din supărările neamului, fiind și internat câțva timp. După război însă, a continuat cu plină râvnă activitatea sa comercială și economică-financiară. A luat parte activă la fondarea mai multor bănci: Banca centrală, Banca agricolă, ș. a. A fost exmisul Băncii centrale în străinătate, în special în Italia, de repetite-ori, de unde a realizat diferite transporturi mari de marfă trebuitoare populației noastre, atât de săcătuită în urma frământărilor și dezastrelor din cursul războiului mondial.

A luat parte activă la toate mișcările sociale și culturale ale vieții noastre publice. A patronat, cu o rară marinimie creștinească, actul sfânt al cununiei religioase a numeroșilor săi fini în Săliște, Sibiu și alte părți, înșenind sufletele cu orice prilej, prin temperamentul său viu și vesel, proprie însușire a caracterului său loial.

A fost membru fondator al «Asociației pentru literatura română și

cultura poporului român». Membru fondator al Caselor naționale ale Asociației în Sibiu și în Vidra de sus, locul natal al neuitatului nostru erou din 1848: *Avram Iancu*. Membru în consiliul camerei de comerț din Sibiu. Membru în comitetul de censoredi al Băncii naționale din Sibiu, etc...

În toată privința un generos binefăcător pentru semenii săi și pentru instituțiile noastre publice.

Ca episcop al bisericii catedrale din Sibiu, a dăruit acesteia numeroase odăjdii bisericești, rămânând pentru veci între citorii ei binefăcători. Episcopiei istorice a Clujului, Vadului și Feleacului, reînființată în era României întregite prin 1923, i-a dăruit *Cârja arhierescă*, simbolul păstoriei sufletești, pentru care, în semn de mulțumită și recunoștință, a primit strălucita icoană a Chiriarhului acelei Eparhii de Dumnezeu binecuvântată, întru vecinică aducere aminte.

Sfințirea clopotelor bisericii din Brașov-Cetate

În timpul războiului au fost rechiziționate și frumoasele clopote din turla bisericii ortodoxe române din Brașov-Cetate, pentru a li se da menire ucigătoare.

După multe stăruințe depuse de consiliul parohial și parohul local V. Mereș, s'au putut procura 3 noi clopote, și adică 2 pentru biserică și unul pentru capela din Groaveri. Primele 2 s'au procurat din banii bisericii și câteva donațiuni între credincioși, al treilea în valoare de cca 11,000 lei s'a procurat prin dania dlor Paraschiva și Dumitru Furnică, cari și până acum au făcut frumoase donațiuni în odăjdii bisericești, bisericilor din Cetate, sfântul Nicolae și Brașovechi.

Sfințirea clopotelor s'a făcut cu mare asistență Duminică în 7 August a. c. în curtea bisericii prin preoții I. Prișcu, V. Mereș parohul local și Dr. P. Debu. Părintele Mereș a ținut la sfârșitul serviciului divin o frumoasă vorbire aducând mulțumiri donatorilor și arătând originea și menirea clopotelor.

Cel mai mare dintre clopote este în greutate de 830 kg., cel mijlociu de 700 kg. și cel destinat capelei din Groaveri este de 65 kg. După vorbirea părintelui Mereș, clopotul cel mic a fost transportat la capelă în procesiune cu toți 3 preoții, cu donatorii și alți asistenți.

Felicităm conducerea bisericii și pe donatori și dorim ca glasul armonios al clopotelor noi să trezească în suflete tot mai multă apropiere de Celce-i izvor al adevăratei fericiri omenești. C.

Asociație de studenți creștini ortodocși. Studenții români creștini dela universitatea franceză din Toulouse au luat inițiativa de-a înființa în acel oraș *Asociația generală a tuturor studenților creștini ortodocși*. Asociația va creia și susținea la Toulouse o capelă ortodoxă. În comitet s'au ales membri din toate naționalitățile ortodoxe, — președinte este dl Ovidiu Șerbănescu. Un călduros apel cere sprijinul publicului. Sediul societății, «Association générale des étudiants orthodoxes chrétiens de l'université de Toulouse», este: *Toulouse*, Place du Capitole 15. France.

A fost, cu un cuvânt, o mână darnică și binefăcătoare în toate direcțiile. Și ca un suflet senin, nu săvârșea binele pentru vre-o mărire sau răsplată, ci curat numai din dragul inimii sale, bucurându-se doar în sufletul său de binele ce a putut face. Plastica însușire a creștinului adevărat, pe care numai iubirea curată îl călăuzește, ca o flacără dumnezească, ce încălește și luminează toate în viață. Acestui ideal creștinesc, patriotic și cultural, a slujit adormitul nostru frate, cu dreptate și cu credință, iar «dreptii în veac vor fi vii, și întru Domnul plata lor», zice Înțeleptul Solomon (4, 6).

După aceasta schițare a vredniciei sale vieții, obligat mă simt, să aduc omagiul său loial iubitei sale soții, cu care împreună a împărțit binele, ca și greul acestei vieți, timp de 30 de ani, să primească și să chivernisească cu înțelepciune rodul agonisției lor

Direcțiunea liceului „A. Șaguna“, Brașov

AVIZ

La liceul «Andrei Șaguna» din Brașov înscrierile și reinscrierile se fac între 1—3 Septembrie.

Examenele de admitere în clasa I și de bursă între 5—10 Septembrie precum și examenul de tranziție pentru absolvenții cl. III.

Examenele de corigență, integrale la stat și examenul particular între 5—15 Septembrie.

Înscrierile la examenul de bacalaureat a celor vechi până la 5 Sept.

La 17 Septembrie înscrierile elevilor cari au trecut examenul între 5—15 Sept. în clasele respective sau la examenul de admitere în clasa V sau la examenul de tranziție pentru clasa VIII.

Examenul de tranziție pentru cl. VIII dela 18—21 Sept.

Examenul de admitere în clasa V dela 18—21 Sept.

Examenul de bacalaureat între 25 Septembrie—10 Octombrie.

Începerea cursurilor la 24 Sept.

Totodată se aduce la cunoștința celor interesați că la liceul nostru sânt 10 burse vacante pentru fii de funcționari și plugari, cari se iau prin concursul care se va ține la termenul fixat mai sus. Cererile, însoțite de certificatul prin care se constată starea materială a părinților și de situația clasei absolvite, se vor înainta direcțiunii până în ziua de 4 Sept a. c.

Brașov, în 18 August 1928.

Direcțiunea.

Consistorul Mitropoliei ort. române din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Nr. 245/928 M.

Aviz

Autorii de manuale de învățământ pentru studiul religiei ortodoxe române în școlile noastre primare, secundare și de specialitate, se invită să-și înainteze manualele spre cenzurare, în câte două exemplare, la *Secretariatul Consiliului Permanent al Ministerului Instrucțiunii*, în București, pentru aprobare oficială.

Consistorul Mitropoliei Ardealului, etc.

comune, cu o ultimă îmbrățișare și recunoștință dela acela, care i-a închinat viața cu întreg devotamentul sufletului său. Împloară harul și ajutorul cerului, să-i însoțească pașii în toate grijile vieții, cu al său dar și cu a sa milostivire.

Mamei mele iubite, soacră îndurerată cu povara anilor înaintați, rudeniilor, prietenilor și tuturor cunoscuților mei, cu care împreună am urmat cărările vieții pământești, slugărindu-i după putință în toate năzuințele lor cele bune și de folos, adaug un *ultim adlo*, din pragul duioasei mele despărțiri.

Cătră cel Atotputernic, să îndreptăm apoi smeritul nostru glas:

Doamne, Dumnezeu nostru, celace cu înțelepciune ai făcut pe om și iarăși îl întorci pe dânsul în pământ, pre tine te rugăm, primește sufletul robului tău mutat dela noi, și-l odihnește pre dânsul în sinurile lui Avraam, dându-i lui cununa dreptății tale, întru mărirea aleșilor tăi. Amin!...

INFORMAȚIUNI

Comemorare. Ieri, Duminică, în 19 August, împlinindu-se o sută de ani dela nașterea neuitatului luptător național **Dr. Ioan Rațiu**, s'a celebrat în biserica greco-catolică din Sibiu, str. Podului Nr. 7 parastas, la care, afară de membrii familiei, a asistat public numeros, domni și doamne, din loc și împrejurimi, precum și reprezentanții autorităților civile și militare. La parastas au slujit: canonicul din Blaj **Dr. Macaveiu**, protopopul **N. Togan** și pr. **Isaicu**. Partidul național-tărănesc a fost reprezentat de o delegație condusă de preș. dl **I. Maniu**. Organizația din Sibiu a partidului, și alte persoane, au depus flori pe mormântul răposatului.

Serbarea centenarului și desvelirea statuei, ce se va ridica distinsului luptător, în piața orașului **Turda**, se va face în luna lui Octomvrie a. c.

Pelerinajul tradițional la mănăstirea Bodrog, din eparhia Aradului, s'a desfășurat și în anul acesta, la ziua Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, în mijlocul unei frumoase și cuceritoare serbări. Au participat, sub conducerea preoților lor, credincioși din 68 de comune din părțile aradane și bănățene, în număr de peste 20 mii de pelerini.

Nou protopop în Bănat. În 9 August a. c. a fost ales cu unanimitate de voturi de protopop ortodox român, pentru tractul nou înființat al Balintului, administratorul-protopopes, părintele **Ioan Trifu** din comuna Leucusești.

Congres al cântăreților bisericesti. Comitetul central al asociației generale a cântăreților bisericesti din România a stabilit data tinerii congresului pentru zilele de 26 și 27 Septemvrie 1928 la București. Atunci se va sfîrși și drapelul asociației.

Din Orăștie, într-o corespondență, ni se comunică: cumpărarea din partea guvernului, pe seama liceului «A. Vlaicu» de acolo, a edificiului fostului liceu unguresc **Kun**, pentru suma de 8½ milioane lei. În același oraș s'a făcut exproprieră pământului comu-

nale în folosul economilor români orăștieni. Corespondentul nostru ne mai arată, că biserica ortodoxă rom. dela **Deva** va fi terminată în curând, în urma râvnei laudabile dovedite de autoritățile locale, care știu să se însuflețească pentru lucrurile sfinte.

Spre luare aminte. Prefectura județului Sibiu, luând cunoștință, că atât în județ cât și în orașul Sibiu mișună de un timp încoace diferite persoane care se prezintă ca agenți ai diferitelor societăți de asigurare și publicații, — și care, folosindu-se de numele autorităților, încasează parale, — a luat toate măsurile necesare legale, ca atunci când se vor prezenta acești agenți să fie cercetați de aproape în ceace privește activitatea lor. — Atragem atențiunea publicului să fie cu cea mai mare băgare de seamă, când vin în atingere cu astfel de persoane.

Rătăciții baptiști din Bănat nu se mai înțeleg între sine. Desbinarea se produce din motivul că șefii baptizmului își exploatează credincioșii, supunându-i la taxe, în scopuri egoiste personale. Credincioșii, din mai multe comunități bănățene, se adresează autorităților, pentru a putea trece la religiemile de care au fost deslipiți prin agdemenire.

Instiintare. Parte din comunele jud. Sibiu fiind infectate de epizootia Antrax bacteridien (dalacul, Milzbrand), boală mortală la animale și transmissibilă la om, cetățenii sânt sfătuiți să fiarbă bine laptele și să nu consume cărnuri de cât cele vizitate de medicii veterinari. Persoanele care au răni pe mâni, sau în orice parte a corpului, să consulte medicii, căci fiind bolnavi de Pustulă malignă (dalacul, Milzbrand), trebuie să fie tratați imediat cu serum anticarbonos; dacă nu se caută la timp, sânt expuși a muri de această boală. Vitele sănătoase capătă imunitate dacă se vaccinează; ear cele bolnave fiind tratate la timp cu serum se vindecă. — Toți proprietarii de vite trebuie să-și vaccineze animalele, adresându-se pentru aceasta serviciilor veterinare respective.

Spectacol de jale ofere nenorocita Rusie de astăzi. Sute de mii de copii bat drumurile țării uriașe, trăind o viață mai rău decât a dobitoacelor și atacând pe oameni ca să-și câștige traiul de hoți. Chiar organul sovietic **Gazeta Roșie** (Krasnaia Gazeta) e îngrijorată de soarta candidaților de temnițe ai Rusiei și constată, că sporirea criminalității stă în raport direct cu sporirea numărului cârciumelor... Raiul pământesc!

În căminul «Fetelor de învățători», Cluj, strada general Grigorescu 2, se primesc pe anul școlar 1928/29, cu întreaga întreținere: locuință, hrană bună, spălat, luminat, încălzit, baie, medic și medicamente, un număr de 65 interne (35 care frecventează școlile secundare, și 30 care frecventează școlile superioare) cu preferință ficele învățătorilor, înscriși membri în Asociațiile ce compun federația. Cererile pentru primire se vor înainta până la 30 August 1928 **Direcțiunii căminului**, — care servește cu alte amănunte privitoare la întreținere.

Aparatul funcționare al Palestinei. Numărul funcționarilor guvernului palestinian se ridică la 2143, dintre cari 1079 arabi, 538 englezi și 526 evrei. La căile ferate sânt 141 arabi și 129 evrei. La poștă, 106 arabi și 101 evrei. Suma cheltuită pentru salarii pe un an se ridică la 724,640 lire sterline. Salarul comisariatului suprem, Sir John Robert Chancellor, se ridică la 5000 lire sterline.

Știri despre Palestina. La 30 August, puțin înainte deschiderii adunării plenare a IX-a a Ligii națiunilor, începe a 51-a sesiune a Consiliului Ligii națiunilor, care se va ocupa, între altele, și de raportul comisunii mandatate permanente asupra mandatului Palestinei.

— **Atașatul comercial polonez** pentru Palestina, **Dr. Hausner**, a sosit de câțva timp la Varșovia, unde, împreună cu ministrul comerțului **Kwiatkowsky** și cu vice-ministrul pentru chestiunile externe, **dl Wyzeski**, tratează asupra întăririi legăturilor economice între Palestina și Polonia. — (Dece nu se dă și din partea României atenția cuvenită relațiilor comerciale cu Palestina?).

Podul construit peste Murăș, în comuna Vințul de jos, s'a inaugurat în 15 l. c. prin serviciu divin, săvârșit de p. protopop dela Sebeș, **Sergiu Medean**, asistat de 7 preoți. Au participat la inaugurare dnii miniștri **I. Nistor**, **Al. Lapedatu** și fostul ministru **dl N. D. Chirculescu**, salutați de reprezentanții autorităților locale.

«Fondul florilor». În urma propagandei întinse, pornite în Suedia din partea d. soarei **Hedin**, sora marelui explorator **Sven Hedin**, în țara aceasta a prins rădăcini puternice, în toate păturile sociale, obiceiul răscumpărării florilor menite pentru cei morți. Sumele destinate în acest scop se dau la așa zisul «**Blumster Funder**» (Fondul florilor), care a sporit astăzi atât de mult, încât a fost în stare să construiască mai multe modele de

colonii muncitorești și să contribuie pentru numeroase alte scopuri umanitare și sociale.

Examen. Direcțiunea lic. «**Gh. Lazăr**» din Sibiu anunță, că în 4 și 5 Septemvrie a. c. se țin examene de tranziție cu elevii cl. III și cu elevii repetenți ai cl. IV, cari dorec să treacă la altă școală comercială ș. a. sau cari doresc să obțină certificat de absolvire a cursului liceal inferior. **Direcțiunea.**

Circulația automobilelor la Păltiniș și înapoi. La cererea prefecturii județului Sibiu, publicăm dispozițiile următoare: 1. Șoseaua vicinală «**Păltiniș**» cu ambele ramificații înspre **Cristian** și **Rășinari** este liberă pentru circulația automobilelor, în zilele de **Vineri** și **Duminică** a fiecărei săptămâni, astfel că înainte de masă au drept a circula la deal către **Păltiniș**, ajungând cel mai târziu până la ora 14 la sanator, iar după masă până la ora 19 au drept de a circula dela **Păltiniș** la vale.

2. În zilele de **Vineri** și **Duminică** transportul cu povară pe șoseaua «**Păltiniș**» este oprit cu excepțiunea carelor de bagaj ale sanatorului militar și ale sanatorului societății **Carpatine**, cu observarea, că și aceste vehicule au drept a circula numai înainte de masă până la ora 14 la deal și după masă până la ora 19 la vale.

3. Circulația vehiculelor cu tracțiune animală care transportă persoane e admisă și în zilele de **Vineri** și **Duminică**, cu observarea, că și aceste vehicule sânt obligate a circula în aceeași direcțiune, ca automobilele, adică înainte de masă până la ora 14 la deal, și după masă până la ora 19 la vale.

4. Dacă un automobil premerge unui vehicul cu tracțiune animală, automobilul este obligat a folosi partea șoselei în **rambleu**, lăsând vehiculelor cu tracțiune animală partea în debleu.

5. Proprietarii automobilelor sânt îndemnați făcuți atenți, ca să circule în senzul art. 12 punct 2 alin. b) din regulamentul de aplicare al legii privitoare la circulația automobilelor cu două sisteme de frânare, independent unul de altul și destul de eficace.

Frânele automobilelor să se găsească totdeauna în stare neexcepționabilă, rămânând pentru starea lor răspunzători proprietarii.

ȘTIRI LOCALE

Mulțumită. La fondul expoziției jubilar al «**Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu**» s'a colectat la botezul tinărului **Ovidiu Em. Sădeanu** Lei 212, fiindu-i naș dl **Emanoil Băncilă** cu dua. — Pentru prinos mulțumește: **Comitetul.**

Săpături arheologice în Orient

(Urmare din Nr. 58 și Sfârșit)

Mult mai uimitoare e arhitectura acestor morminte. Două dintre ele au plafonul în formă de boltitură. În celelalte aflăm arcuri boltite, din cărămidă arsă, cele mai vechi ce se cunosc pe pământ. Mormintele semnalează urme de jertfă de om. Această practică a fost până azi necunoscută în Mesopotamia: nici un text sumerian (cea mai veche limbă din părțile acelea) ori babilonian nu face mențiune. Mormintele din **Ur** ne dovedesc că funerariile acestor regi au trebuit să fie împodobite prin masacrarea alor cel puțin 60 de servitori și curtezane. Rămășițele alor 9 dame dela curte, cu coafurile legate în fir de aur, cu capul încunjurat de o cunună de aur și încărcat cu prețioase juvaere, zac la poalele mormântului. Pe povârnișul intrării odihnesc sol-

dații din gardă cu căștile lor de aramă și cu lăncile lor. Sânt și alte cadavre. Chiar și carele de boi sânt acolo, conducătorii așezați pe capră, cei 6 boi prinși, ear frânele lor împodobite cu argint etc. Lângă regina **Sub Ab** la fel, zac damele ei de onoare, în două șiruri, precum și cântăreața ei, ale cărei brațe sânt încrucișate pe harfă, un instrument admirabil, lucrat în aur, cu încreștături, împodobit cu un cap de vițel din aur. Căruța ei e o construcție ușoară, cu încreștături și ca motive având capete de lei, tauri și leoparzi lucrate în argint și aur. Căruța era trasă de asini, aproape de asini se găsesc cadavrele frânelor.

E curios că în mormintele de rând nu numai că nu se află sacrificii de oameni, dar nici urmă despre această practică. În **Sumer** să vede că nu era generalizată jertfa de om, ci era apanajul suveranilor numai,

pentru a arată că ei diferă de oamenii de rând. Într-o epocă mai puțin îndepărtată, cam în a treia-a mie înainte de **Hristos**, regii din **Sumer** și **Acad** erau zeificați după moarte, mai târziu chiar în viață fiind. Poate că în mormintele din **Ur** avem o dovadă că monarhii erau zeificați și că trebuiau prin urmare glorificați prin sângele oamenilor.

Trei morminte au fost jăfuite. Însă hoții n'au șterpelit totul, și noi am aflat încă tezaure. Loja reginei **Sub-Ab**, în special, a rămas intactă. Regina repauza într'un sicriu. Ea purta o mantă acoperită peste tot cu agate, lapis și aur; capul li era încărcat cu panglici de aur, cu cununi, flori și alte ornamente. Aproape de ea era o cunună decorată cu mici figuri din aur, reprezentând animale, fructe și flori. Lângă ea la fel, se aflau numeroase danii cuprinzând vase de aur, argint și un cap de vacă

lucrat cu multă măiestrie. Aceste obiecte, dintre care n'am amintit decât un număr restrâns, formează o colecție de valoare extremă pentru un muzeu. Însă ele au, afară de aceasta, importanță considerabilă, nu numai pentru arta unei epoci puțin cunoscute, ci ele modifică ideile noastre asupra dezvoltării civilizației. Mormintele din **Ur** sânt sigur mai vechi decât cel al lui **Menes**, întâiul rege al Egiptului unificat. Noi știm că civilizația Egiptului începe cu **Menes**. Dar, în epoca aceasta, civilizația în **Sumer** era veche. Cine a văzut obiectele din **Ur**, nu le poate considera ca produsul unui început de artă. Trebuie conchis, zice **Wooley**, că valea **Eufrațului**, și nu a **Nilului**, a introdus civilizația în omenire și că Egiptul depinde direct ori indirect de **Sumer**.

N. Neaga.

Nr. 8520/928 Ep.

(125) 1—1

Concurs

Pentru coptul pâinii necesară la internatele Consiliului arhiepiscopesc ortodox din Sibiu — circa 700 persoane — se publică concurs.

Reflecții vor înainta ofertele lor închise Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu până la 1 Septembrie a. c. cunoscând, că Consiliul arhiepiscopesc își rezervă dreptul de a alege liber dintre ofertanți.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 504/1928

(120) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei a doua Guraraului, parohie de cl. I, prot. Săliște, se publică din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

Salar dela stat conform coalei B. Stola obișnuită în parohie.

Candidații își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta în comună spre a fi cunoscuți de popor.

Săliște la 10 Iulie 1928.

Oficiul prot. ort. rom. Săliște în înțelegere cu consiliul parohial din Guraraului.

Dr. D. Borela
protopop.

(122) 2—4

Concurs de licitație

Consiliul parohial ort. român din Pricaz (jud. Hunedoara) dă pe cale de licitație cu oferte închise și verbale *edificarea unei noi biserici*. Licitațiunea se va ține în 2 Septembrie 1928 ora 2 p. m. în sala școalei primare din loc. Doritorii cari voesc a lua în antrepriză această lucrare, au a se prezenta în decurs de 15 zile dela prima publicare, la oficiul parohial din Pricaz, spre a lua informații despre edificarea ce se va efectua. Planul și preliminarul precum și condițiunile se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial.

Pricaz, la 7 August 1928.

Ioan Ardeu, preș. consil. paroh. **Ioan Voina,** episcop. I.

Văzut: **Vasile Domșa**
protopop

Nr. 12,725/1928

(119) 3—

Convocare

În conformitate cu art. 12 al statului Căminului de ucenici români din Sibiu aprobat de Onor. Minister de Instrucție cu Nr. 29,066/1928 pentru ziua de 2 Septembrie 1928, ora 11 a. m. sunt rugați să se întrunească în localul liceului «Gheorghe Lazăr» din localitate toți comercianții, industriașii și patronii meseriași din Sibiu, pentru ca în conformitate cu acest statut să procedeze:

1. La alegerea a 4 membri în comitetul de conducere al căminului.
2. La alegerea a 2 cenzori.
3. La alegerea a 2 supleanți.

Dacă în ziua de Duminică 2 Septembrie 1928 ora 11 a. m. nu vor fi prezenți jumătate plus unul din numărul celor convocați, alegerea se va face în Duminica următoare, ori care ar fi numărul celor prezenți.

Inspector șef: **I. Bratu.**

Prefectura județului Sibiu.

Nr. 6536/928 A. Sp.

(126) 1—1

Publicațiune de licitație

La prefectura județului Sibiu camera Nr. 2, în ziua de 4 Septembrie 1928 la ora 11 a. m. va avea loc pe lângă observarea dispozițiilor cuprinse în art. 72—85 al legii contabilității a patra licitațiune publică pentru furnizarea materialelor necesare instalațiilor și conductelor telefonice pentru comunele rurale ale județului Sibiu cari încă nu sânt racordate la rețeaua telefonică județeană.

Depunerea garanției de 4% a sumei oferite se va adevăra prin recepisa anexată ofertei.

Costul materialului va fi aproximativ de Lei 600,000.

Prefectura își rezervă dreptul de a spori furnitura la aprobare până la 40%.

Elaboratorul tehnic, devizul condițiunilor generale și speciale se pot vedea zilnic la serviciul podurilor și șoselelor între ora 8—1 a. m.

Ofertanții sânt invitați a prezenta probele materialelor oferite, care trebuie să corespundă prescripțiilor generale și speciale stabilite de Direcțiunea generală a poștelor telegrafelor și telefoanelor.

Sibiu, la 14 August 1928.

Prefectura județului Sibiu.

Nr. 7076/928 A. Sp.

(124) 1—1

Publicațiune de licitație

La prefectura județului Sibiu, camera Nr. 2, în ziua de 4 Septembrie 1928 la ora 11 amiazi va avea loc, pe lângă observarea dispozițiilor cuprinse în art. 75—85 al legii contabilității, o licitațiune publică pentru furnizarea de 560—1000 bucăți stâlpi de telefon cu lungimea de 8 metri de stejar sau de brad impregnat sau neimpregnat.

Locul de predare va fi la gările Sibiu, Turnișor, Cuntă eventual și la vreo altă gară pe teritoriul județului Sibiu.

Depunerea garanției de 4% a sumei oferite se va adevăra prin recepisa anexată ofertei.

Sibiu, la 17 August 1928.

(121) 2—2

Publicațiune

Postul de Directoare a Internatului școalei Profesionale de fete din Arad se află vacant.

Reflecțiile se vor adresa în scris asupra condițiunilor: Doamnei Eugenia C. Pop, prezidenta societății Doamnelor din Arad, la com. Conop (jud. Arad) până la 20 Aug. a. c.

Nou!**Nou!**

A APĂRUT:

„Mie a vietui este Hristos!”...

— Scrisori pastorale —

De Icon. **Dr. Gr. Cristescu**, profesor. Prețul Lei 40, plus spese de poștă 10 lei

Teologie și Sacerdotiu

tipul clasic al păstorului ortodox și idealurile pastorale moderne, de Icon. **Dr. Gr. Cristescu**, profesor. Prețul Lei 30—, plus spese de poștă Lei 10

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu.

(123) 1—1

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 3 Septembrie 1928 se se va ține în localul primăriei dela ora 10—12 dimineața licitație publică cu termen scurt din cauza urgenței, asupra dăreii în întreprindere a furniturilor următoare:

1. a) Circa 400 m³ pietriș cernut special 5 până la 10 m/m grosime pentru trotorele macadamizate.

1. b) Circa 400 m³ pietriș cernut 2—5 cm grosime pentru șoselele în interiorul zonei vamale.

2. Circa 200 m³ pietriș cernut 2—5 cm grosime pentru șoselele în afară zonei vamale.

3. Circa 1200 m³ pietriș cernut c—5 cm grosime pentru șoselele pe terenul Rosenfeld și Vidrișhin.

4. Circa 400 m³ pietriș cernut 2—5 cm grosime pentru șoselele cartierului Îmbăruș.

Licitația se va ține în conformitate cu legea contabilității publice art. 72—83 cu observarea condițiunilor generale pentru întreprinderile de lucrări publice.

Concurenții la aceste lucrări vor depune în cursul celor două ore, odată cu oferta lor și o recipisă doveditoare, că au depus la casieria orașului o garanție de 3% în numerar sau de 6% în efecte garantate de stat din valoarea întreagă a lucrărilor oferite.

Oferta cu recipisa asupra garanției se va înainta fiecare într-un plic separat închis și sigilat, purtând în afară numele firmei ofertante.

Oferte, fără garanția cerută, nu se vor lua în considerare și vor fi respinse dela licitație.

Datele lucrării, condițiunile generale și caetul de sarcini precum și orice alte informațiuni, relative la aceste lucrări, se pot obține în biroul serviciului tehnic municipal în zilele de lucru între 10—12 a. m.

Sibiu, la 10 August 1928.

Primăria.

A apărut, în a treia ediție, romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o prefață de Ion Gorun. București, Tip. I. Copuzeanu.

De vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu. Prețul 60 lei, și porto.

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan

Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini. Prețul 40 lei, plus spese postale 10 lei. Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu.

A apărut

n a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de **Ioan Moșoiu**

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80. În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte

TURNATORIA DE CLOPOTE

SCHIEB & KAUNTZproprietar **F. KAUNTZ****Sibiu, strada Morilor Nr. 2.****AVIZ!**

Am onoare a aduce la cunoștință, că în bună înțelegere cu asociatul meu, dl Fritz Kauntz, am eșit din firma **Schieb & Kauntz**. Numitul domn a preluat singur această întreprindere și o va conduce mai departe.

Cu deosebită stimă **Hans Schieb**

Aduc cu onoare la cunoștință, că la cerere proprie fostul meu asociat, dl Hans Schieb a eșit din firma **Schieb & Kauntz**, turnătorie de clopote și că de-acum voi conduce această întreprindere ca unic proprietar.

Cu deosebită stimă **Fritz Kauntz**

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă.

(89) 7—